

Vineri, 29 august / 11 septembrie 2020, Patriarhia a săvârșit pomenirea tăierii cinstitului cap al Sfântului Înaintemergătorului Ioan Botezătorul.

În această zi întreaga Biserică și, mai ales, Biserica Ierusalimului, pământul unde a trăit Sfântul Înaintemergător, amintește istorisirea evanghelică (Cf. Matei 14, 1-2; Marcu 6, 16-27; Luca 9, 9) potrivit căreia Irod Tetrarhul, muștrat fiind de către Ioan pentru că trăia cu Irodiada, soția lui Filip, fratele lui, l-a închis pe Sfântul Înaintemergător în temniță, temându-se să-l ucidă din pricina mulțimii. Atunci însă când își serba ziua de naștere, a dansat fiica Irodiadei și i-a plăcut lui Irod, care i-a făgăduit să-i dea orice i-ar cere, până la jumătate din împărăția lui. Aceasta, la îndemnul mamei ei, a cerut capul lui Ioan pe tîpsie. Irod s-a întristat dar a îndeplinit cererea și a trimis un călău care a tăiat capul lui Ioan și l-a dat fetei pe tîpsie.

De aceea, imnografia Bisericii spune, printre altele, cu jale: „O, ospăț urât! O, lucru necuvios și plin de ucidere!”

Patriarhia a cinstit după cuviință acest eveniment în regiunea unde se află mormântul Sfântului Ioan, adică străvechea Sevastie unde se păstrează ruinele unor Biserici din perioada bizantină și din perioada cruciaților.

Aici, slujba a fost condusă de Preafericitul Părinte al nostru și Patriarh al Ierusalimului Teofil care a adresat această cuvîntare:

„Căci el este acela despre care s-a scris: Iată, Eu trimit înaintea feței Tale pe îngerul Meu care va pregăti calea Ta înaintea Ta” (Matei 11, 10; Maleahi 3,1). „Adevărat zic vouă: Nu s-a ridicat între cei născuți din femei unul mai mare decât Ioan Botezătorul; totuși cel mai mic în Împărăția cerurilor este mai mare decât el” (Matei 11, 11).

Iubiți frați în Hristos,

Credincioși creștini,

Harul Sfântului slăvitului Prooroc, Înaintemergătorul și Botezătorul Ioan, ne-a adunat pe toți astăzi la ruinele sfintei Biserici bizantine unde se păstrează mormântul lui, pentru ca, prin Euharistie și doxologie, să cinstim sfânta pomenire a tăierii cinstitului său cap în cetatea, mare cândva, a Sevastiei.

Potrivit mărturiei istoricului Iosephus, locul unde Sfântul Ioan Botezătorul a fost întemnițat și i s-a tăiat capul de către Irod Antipa, Tetrarhul Galiei, este Maherus (Cf. Antichități iudaice 18, 5, 2), fortăreață în munte, la est de Marea Moartă, în Iordania de astăzi. Iar trupul lui Ioan, potrivit mărturiei Evangheliștilor, a fost luat de ucenicii lui și a fost pus într-un mormânt din Sevastia. „Și auzind, ucenicii lui au venit, au luat trupul lui Ioan și l-au pus în mormânt” (Marcu 6, 29).

Persoana Sfântului Înaintemergător deține un loc special în istoria biblică a mântuirii omului. Aceasta se vede din faptul că Însuși Iisus Hristos scoate în evidență personalitatea Proorocului Ioan și predica lui despre pocăință și îl cheamă să-L boteze în apele Iordanului. „În acest timp a venit Iisus din Galileea, la Iordan, către Ioan ca să se boteze de către el” (Matei 3, 13).

De altfel, Ioan a fost numit Prooroc de către Însuși Mesia Iisus Hristos: „Dar ce ați ieșit să vedeți? Oare Prooroc? Da, zic vouă, și mai mult decât un Prooroc” (Luca 7, 26). Aceasta o mărturisește și Sfânta noastră Biserică, cântând: „Pomenirea dreptului este cu laude, iar ție destul îți este mărturia Domnului, Înaintemergătorule; că te-ai arătat cu adevărat și decât proorocii mai cinstit, că și a boteza în repejuni pe Cel propovăduit te-ai învrednicit. Drept aceea, pentru adevăr nevoindu-te, bucurându-te, ai binevestit și celor din iad pe Dumnezeu Cel Ce S-a arătat în trup, pe Cel Ce a ridicat păcatul lumii și ne-a dăruit nouă mare milă”.

Cinstitul Înaintemergător nu numai că L-a botezat pe Dumnezeu, Care S-a arătat în trup, adică pe Domnul nostru Iisus Hristos, ci L-a și binevestit, după cum mărturisește Evanghelistul Ioan, zicând: „A doua zi a văzut Ioan pe Iisus venind către el și a zis: Iată Mielul lui Dumnezeu, Cel Ce ridică păcatul lumii. Acesta este despre Care eu am zis: După mine vine un bărbat Care a fost înainte de mine fiindcă mai înainte de mine era” (Ioan 1, 29-30).

Ioan Botezătorul este recunoscut ca sfârșit al legii și al proorocilor, pe de o parte, și începutul perioadei Noului Testament, pe de altă parte, după cum spune Evanghelistul Luca: „Legea și proorocii au fost până la Ioan; de atunci Împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare se silește spre ea” (Luca 16, 16)

Tâlcuind cuvintele acestea, Sfântul Chiril al Alexandriei spune: „Aici Împărăția cerurilor înseamnă dreptatea cea întru credință, spălarea păcatului, sfințirea prin Sfântul Duh, darul înfierii viitoare care se va da Sfinților, nădejdea slavei”. Iar la întrebarea: „Cum se binevestește Împărăția lui Dumnezeu?”, răspunde Sfântul Chiril: „Venind Botezătorul și spunând: Pregătiți calea Domului și arătându-L chiar pe Mielul lui Dumnezeu Care era de față, pe Cel Care ridică păcatul lumii”.

Ioan, cel chemat încă din pântecul maicii sale pentru predica pocăinței, adică a spălării păcatului, a dreptății întru credință și a sfințirii Duhului Sfânt, Duhul lui Hristos, nu era cu putință să treacă cu vederea conviețuirea nelegiuită a lui Irod Antipa cu Irodiada al cărei soț, Filip, fratele lui Irod, trăia încă: „Căci Ioan îi zicea lui Irod: Nu-ți este îngăduit să ții pe femeia fratelui tău. Iar Irodiada îl ura și voia să-l omoare, dar nu putea” (Marcu 6, 18-19).

Ura ucigașă a Irodiadei l-a silit pe Irod să-l omoare pe dreptul Ioan prin tăierea capului.

Sfântul Grigorie Palama, explicând motivul pentru care a fost tăiat capul lui Ioan, spune: „Sfântului Înaintemergător, care s-a nevoit pentru virtute, i s-a tăiat capul, pentru ca și noi să fim gata a ne împotrivi păcatului până la moarte, știind că primește cununa muceniei cel care învinge patimile prin virtute.

Mai mult decât atât, Sfântul Părintele nostru Grigorie distinge în moartea mucenicească a Sfântului Ioan o preînchipuire a morții lui Hristos zicând: „Trebuia ca și moartea lui Ioan să fie înaintemergătoare a morții lui Hristos așa cum, potrivit proorociei tatălui său, a mers înaintea feței Domnului ca să aducă cunoștința mântuirii și celor ce zăceau în întunericul iadului, pentru ca și ei să aibă parte de viața în Hristos cea fericită și fără de moarte.

Și noi, iubiții mei frați, să strigăm împreună cu imnograful: „Cel ce ca un Mucenic și Prooroc și Botezător și ca un glas și sfeșnic și înger și mai mare decât Proorocii ești mărturisit de Dumnezeu, roagă pe Domnul să mântuiască de toate ispitele și de vătămarea cea potrivnică pe cei ce săvârșesc cu dragoste pomenirea ta cea de lumină aducătoare, Înaintemergătorule”. Amin.

În Biserica aflată în ruină, în Paraclisul aflat deasupra peșterii, a slujit Egumenul Mănăstirii Fântânii lui Iacov, Arhimandritul Iustin, împreună cu câțiva preoți, Părintele Dragoman Arhimandritul Matei, Părintele Tuma din Zabapde, Arhimandritul Leontie, care a și cântat împreună cu psalții Comunității Rafidia, și credincioși destul de mulți, în ciuda epidemiei provocate de virusul covid 19.

Din partea Secretariatului General

<httpv://youtu.be/DeyknXFUdjw>